

T6.3 Predstavitev za sektorsko sodelovanje na
področju znanj in spretnosti na področju
lesarstva

D6.6 - Celovit Vodnik po EU

Različica 3.1

POVZETEK
oktober 2024

Ta projekt je bil financiran s podporo programa Erasmus+ Evropske unije

Podpora Evropske komisije pri pripravi te publikacije ne pomeni, da podpira njeno vsebino, ki odraža izključno stališča avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij iz te publikacije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kazalo

1.	Uvod	5
2.	Postopek ALLVIEW Blueprint.....	6
2.1	Pisarniška raziskava	6
2.2	Dobre prakse in družbena odgovornost podjetij.....	7
2.3	Programska orodja za ocenjevanje spretnosti	7
2.4	Metode zbiranja podatkov.....	8
2.5	Platforme	8
2.6	Mobilnost in izmenjava.....	9
2.7	Regionalne skupine zainteresiranih strani	10
2.8	Dogodki pri uvajanju.....	11
3.	Ocenjevanje ALLVIEW.....	11
3.1	Načini usposabljanja in usposabljanje inštruktorjev	12
3.2	Šole in industrijska praksa.....	12
3.3	Socialna vključenost	13
3.4	Krožno gospodarstvo in trajnost.....	14
3.5	Ambientalno podprto bivanje (AAL).....	15
3.6	Industrija 4.0.....	16
4.	Pregled ALLVIEW in več.....	17
4.1	Pot, ki jo je treba izbrati	17
4.2	Evropske politike, ki podpirajo proces	18
4.3	Načrt ALLVIEW in novi regionalni načrti.....	21
4.4	Načrti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki temeljijo na povpraševanju, za lokalna gospodarstva.....	22
4.5	Pot ALLVIEW za priznavanje učnih načrtov	23
5.	Učinek načrta.....	24
6.	Zaključki	27

Okrajšave

AAL: Ambient Assisted Living (Ambientalno podprto bivanje)

CSR: Corporate Social Responsibility (Družbena odgovornost podjetij)

C-VET: Continuous Vocational Education and Training (Stalno poklicno izobraževanje in usposabljanje)

ECTS: European Credit Transfer and accumulation System (Evropski sistem za zbiranje in prenos kreditnih točk)

ECVET: European Credits for Vocational Education and Training (Evropski krediti za poklicno izobraževanje in usposabljanje)

EDC: European Digital credentials (evropske digitalne poverilnice)

EQAVET: European Quality Assurance for VET (Evropsko zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju)

EQF: The European Qualifications Framework (Evropsko ogrodje kvalifikacij)

ERDF: European Regional Development Fund (Evropski sklad za regionalni razvoj)

GP: Good Practice (dobra praksa)

HE: Higher Education (visokošolsko izobraževanje)

HEI: Higher Education Institute (visokošolski zavod)

I4.0: Industrija 4.0

I-VET: Initial Vocational Education and Training (začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje)

LCA: Life Cycle Assessment (Analiza življenjskega cikla)

LLL: Life Long Learning (vseživljenjsko učenje)

MoU: Memorandum of Understanding (Memorandum o soglasju)

NQF: National Qualification Framework (nacionalno ogrodje kvalifikacij)

PPP: Public-Private Partnerships (Javno-zasebna partnerstva)

S3: Smart Specialisation Strategy (Strategija pametne specializacije)

TVET: Technical Vocational Education and Training (Tehnično poklicno izobraževanje in usposabljanje)

VET: Vocational Education and Training (poklicno izobraževanje in usposabljanje)

W&F: Wood and Furniture (Les in pohištvo)

WP: Workpackage (delovni paket/poglavje)

1. Uvod

Celovit vodnik EU za lesnopredelovalni in pohištveni sektor je namenjen pregledu najnovejših trendov in politik v Evropi za bolj konkurenčno in trajnostno industrijo. V dokumentu je predstavljen proces ALLVIEW Blueprint, ki je nastal kot rezultat nalog konzorcija v okviru tako imenovanega delovnega paketa (WP) "Blueprint in the W&F Sector".

Dokumentarne raziskave, najboljše prakse, razvita orodja, platforme za usposabljanje, mobilnost in izmenjave ter dogodki za uvajanje so bili združeni v celostnem pristopu, ki so ga izvajali partnerji, podpirale in krepile pa so ga regionalne skupine zainteresiranih strani (RSG), saj je bilo treba dokazati dejansko učinkovitost projektnih ukrepov. RSG so imele pravico preučiti in potrditi prakse ALLVIEW v svojem regionalnem okviru, da bi dokazale, kako je konzorcij oblikoval najboljše modele in orodja, ki lahko povečajo raven kakovosti programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Evropi ter posledično spodbudijo konkurenčnost industrije v sektorju W&F (lesnem sektorju).

Namen vodnika je prikazati, kako lahko zainteresirane strani in nosilci odločanja z ugotovitvami, rezultati in razvitimi orodji podprejo cilj ALLVIEW, da postane center odličnosti za poklicno usposabljanje v Evropi. Poleg tega dokument poudarja pomen posodobitve izobraževalnih programov za poklicne poti, da bi vključili industrijo 4.0 (I4.0), pomoč pri bivanju v okolju (AAL) in družbeno odgovornost podjetij (CSR) kot način za izboljšanje kakovosti izdelkov W&F.

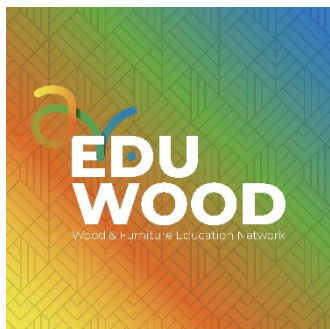
Trenutno stanje kvalifikacij v sektorju W&F (EQF4, EQF5) v vsaki državi/regiji je izhodišče za nove predloge za dopolnitev obstoječih kvalifikacij z veščinami in znanjem na ravneh EQF 4 in EQF 5 v zadevnem sektorju, in sicer s krožnim gospodarstvom, I4.0 in AAL. Vključen je tudi pregled spretnosti in znanj, predlaganih v okviru Poti do visokošolskega izobraževanja.

Ob upoštevanju priporočil iz tega vodnika naj bi odločevalci, oblikovalci politik in druge zainteresirane strani dosegli skupno razumevanje glede vrzeli v znanju in spretnostih v sektorju W&F v vsaki regiji ter glede obstoječih znanj in spretnosti na regionalni in nacionalni ravni. Predstavljene so tudi platforme ALLVIEW kot uporabna orodja za e-učenje, izmenjavo znanja, soustvarjanje in razvoj spretnosti.

Ta dokument vsebuje tudi koristne povezave do organizacij, ki spodbujajo interese evropskega sektorja W&F in prispevajo k procesu oblikovanja politik EU. Boljša kohezija in skupni ukrepi bodo strateškega pomena.

Pričujoči dokument je skrajšana različica celotnega celovitega vodnika EU, ki ga je pripravila agencija EURADA na podlagi načrta za raziskave in razvoj, ter vključuje najpomembnejše naloge in vsebine, h katerim so prispevali vsi partnerji.

2. Postopek Izdelave ALLVIEW Blueprinta

"Blueprint" je podrobna tehnična risba ali načrt, ki služi kot vodilo pri gradnji ali izdelavi nečesa. Tradicionalno so se načrti uporabljali v arhitekturi, inženirstvu in proizvodnji za prikaz zasnove, dimenzij in specifikacij struktur, strojev ali izdelkov. Izraz "blueprint" izvira iz starega fotografskega postopka tiskanja, pri katerem so nastale bele črte na modri podlagi. Ta metoda, imenovana cianotipija, se je uporabljala od 19. stoletja do začetka 20. stoletja.

Danes so načrte večinoma nadomestile računalniško podprte risbe v CAD programih, ki so digitalne in jih je mogoče natisniti na papir ali pregledati na napravah. Vendar se izraz "blueprint" še vedno uporablja v prenesenem pomenu za opis podrobnih načrtov, na primer "a blueprint for success".

Blueprinti vsebujejo dodatna navodila ali podrobnosti o načrtu in so ključnega pomena za zagotavljanje doslednosti in natančnosti v procesu gradnje ali proizvodnje.

Zato je bil ta celovit vodnik EU pripravljen kot načrt v prenesenem pomenu besede, saj zagotavlja podroben in strukturiran načrt ali okvir za "gradnjo" boljših in v trg dela bolj usmerjenih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v sektorju W&F. Podobno kot načrt opisuje strukturo stavbe, tudi Celovit vodnik EU zagotavlja strukturiran in sistematičen pristop k določeni temi ter s tem povezanim politikam, orodjem in procesom. Njegov namen je ponuditi navodila po korakih, ki jim je mogoče slediti, da se zagotovi vključitev in pravilno izvajanje vseh potrebnih korakov.

Vodnik EU določa jasne cilje in cilje politike, kot so skladnost z zakonodajo, okoljski standardi ali socialna politika, ki lahko prinesejo ključne koristi ne le dobro usposobljenim ljudem, temveč dolgoročno tudi MSP in industriji na splošno.

Podobno kot načrt zagotavlja, da so vsi vidiki strukture zgrajeni po enakih standardih in enotno izvedeni, je cilj vodnika uskladiti ukrepe in politike po vsej Evropski uniji. Kot sodoben načrt pa se lahko med gradnjo po potrebi prilagodi, zato vodnik omogoča tudi prožnost pri tem, kako države članice izvajajo določene politike na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja v sektorju W&F, hkrati pa ohranja splošno vizijo in cilje vodnika.

Kako je konzorcij pripravil ALLVIEW blueprint?

V nadaljevanju vodnika so v skladu s prisposodobijo predstavljeni temelji, opeke, komunalni sistemi in vezja kot glavni stebri izvedenega dela.

2.1 Raziskava o lesnem sektorju v regijah partnerjev

Opravljen je bila raziskava o stanju v sektorju W&F v vsaki regiji, da bi lahko na podlagi podatkov, zbranih iz literature in RSG, oblikovali skupno razumevanje izobraževalnih vrzeli in povpraševanja po znanju in spretnostih. Znanje o stanju v sektorju W&F se uporablja za razvoj posodobljenih učnih načrtov v Evropi glede na tematska področja, ki so bila med itinerarjem ALLVIEW opredeljena kot prednostna, tj. industrija 4.0, AAL in CSR.

V okviru konzorcija je bil objavljen dokument, ki povzema dejavnosti, s poudarkom na obstoječih politikah na področju raziskav in razvoja v W&F sektorju v Evropi. Člani konzorcija ALLVIEW iz partnerskih regij/držav so pri

pripravi teh informacij uporabili svoje bogate izkušnje z zainteresiranimi partnerji iz industrije W&F, poleg tega pa so se posvetovali z omenjenimi zainteresiranimi stranmi in opravljali raziskave na podlagi dokumentacije.

SWOT analiza je omogočila vpogled v prevladujoče razmere v vsaki regiji: v katerih pogledih lokalni sektor W&F deluje dobro (prednosti), v katerih pogledih deluje slabo (slabosti), kateri zunanji pogoji obetajo pomoč panogi (priložnosti) in kateri zunanji pogoji lahko povzročijo neuspeh (grožnje). To se zaključi s primerjavo notranjih vidikov (prednosti in slabosti) in zunanjih vidikov (priložnosti in nevarnosti), da se pokažejo podobnosti in razlike med razmerami v vsaki partnerski regiji/državi. SWOT analize so bile opravljene na podlagi celotnega nacionalnega konteksta (npr. Poljska) ali konteksta regije, v kateri ima sodelujoči partner sedež in deluje (npr. Flandrija, Belgija) v skladu s področjem dela sodelujočih partnerjev. . Kratke različice vseh lokalnih raziskav so na voljo za prenos na uradni [spletni strani ALLVIEW](https://allview.eu/downloads/).

Regionalna raziskava na kraju samem se je nadaljevala z vrsto dokumentacijskih raziskav, opravljenih v sedmih drugih državah, ki niso bile partnerice projekta, da bi pridobili širši pregled nad industrijo W&F po vsej EU. Raziskava se je v splošnem osredotočila na tri tematska področja projekta - industrija 4.0/digitalizacija, AAL in krožno gospodarstvo/CSR - ter omogočila pregled obstoječih izobraževalnih poti v industriji W&F v vsaki od vključenih držav. ALLVIEW lahko prinese izboljšave, zlasti s prizadevanji za odpravo vrzeli v znanju in spretnostih ter posodobitvijo učnih načrtov z dodatnim poudarkom na tematskih področjih projekta, in so dobro ocenjene v kontekstu vseh 15 pregledanih držav.

2.2 Dobre prakse in družbena odgovornost podjetij

V drugem koraku je bil narejen izbor dobrih praks (GP – good practice). Ta združuje niz pobud, ki se zdijo še posebej zanimive, ker sovpadajo s širšimi cilji projekta. Celoten dokument je na voljo za prenos - <https://allview.eu/downloads/>

GP so pobude, ki so se izkazale za uspešne v regiji in so zato potencialno zanimive za druge regije. Dokazano uspešna pomeni, da je pobuda že dala oprijemljive in merljive rezultate pri doseganju določenega cilja - v tem primeru spodbujanja ciljev ALLVIEW. Izdana sta bila dva različna zbornika dobrih praks:

- Ena je zbirka dobrih praks v zvezi s politikami ali informacijami, ki jih posredujejo podjetja.
- Partnerji ALLVIEW so v svoji regiji opredelili, opazili in analizirali nekatere dobre prakse, povezane tudi s tremi stebri družbene odgovornosti podjetij: a) krožno gospodarstvo; b) vključevanje migrantov in beguncev; c) dostopnost za ljudi s posebnimi potrebami.

Ti trije glavni stebri so se zmanjšali v naslednjih sektorjih: Sistem poklicnega izobraževanja (VET), trg dela, delovno okolje, delovne naloge. S to raziskavo je konzorcij analiziral evropske, nacionalne in regionalne politike, povezane s spodbujanjem zgoraj navedenih stebrov, da bi lažje opredelili najboljše prakse in razvili smernice glede družbene odgovornosti podjetij, ki naj bi se razširile v sektorju W&F.

2.3 Programska orodja za ocenjevanje spretnosti

Ena izmed nalog, ki so jo predhodno načrtovali partnerji, je bila analiza stanja na področju odprtokodnih programskih orodij za ocenjevanje spretnosti. Cilj je bil v okviru projekta ALLVIEW zagotoviti programsko orodje,

ki bi lahko povežalo tri glavne akterje v sektorju W&F: podjetja, ponudnike usposabljanja in ljudi, ki iščejo nove priložnosti za zaposlitev ali usposabljanje. Cilj je bil tudi zagotoviti orodje s pogonom AI/ML, ki bo trem potencialnim uporabnikom ponujalo dodano vrednost: priporočila za tečaje usposabljanja in ponudbe zaposlitve na podlagi spretnosti, znanja in kompetenc ESCO ter učne poti glede na cilje uporabnikov v zvezi z delom/spretnostmi/kompetencami. Ena od pomembnih točk platforme ALLVIEW je tudi sledenje evropski referenci o spretnostih, poklicih in poklicnih profilih, klasifikaciji ESCO (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations).

Poročilo o okviru za ocenjevanje spretnosti na podlagi umetne inteligence, natančneje "Analiza in ocena trenutnih odprtokodnih orodij za ocenjevanje spretnosti v okviru sistema ESCO", je na voljo v razdelku za prenos na spletni strani <https://allview.eu>. Nadalje so bile preučene poti do visokošolskega izobraževanja (HE), kar ustreza nalogi "Blended learning library for the W&F sector" projekta ALLVIEW.

Delo je prvi korak kompleksnejše naloge, katere glavni rezultat je odprtokodna programska platforma (platforma ALLVIEW) za široko oceno spretnosti, opredelitev posebnih področij, ki jih je treba razviti, in ponudbo ciljno usmerjenega usposabljanja za odpravo pomanjkljivosti. Nazadnje je bila ustvarjena zbirka podatkov o obstoječih učnih enotah in virih na področju I4.0 v sektorju W&F. Podatkovna baza projekta temelji na nadaljnji uporabi in razvrstitvi že obstoječih učnih ALLVIEW - Alliance of Centres of Vocational Excellence in the W&F Sector EU-funded projects vsebin, ki so prek skupine ALLVIEW prispevale k zasnovi in pripravi učnih vsebin.

2.4 Metode zbiranja podatkov

Pri zbiranju podatkov so bili upoštevani obstoječi in nastajajoči projekti partnerjev z razvitimi gradivi, univerzitetnimi viri, spletnimi tečaji, poročili in članki. Vsi predpostavljeni viri so bili zbrani v podatkovno zbirko, ki se ukvarja s tem predmetom in prikazuje sodobno stanje tehnike. Izdano je bilo tudi interno poročilo, katerega namen je bil izvesti poglobljeno raziskavo o tehnologijah razširjene resničnosti (AR), navidezne resničnosti (VR) in mešane resničnosti (MR), da bi ugotovili, katere od njih so primernejše in koristnejše za uporabo v izobraževanju in poučevanju, natančneje v sektorju W&F. Prikazanih je nekaj primerov uporabe teh tehnologij v izobraževanju v sektorju W&F.

2.5 Platformi

Konzorcij je razvil odprtokodno spletno platformo z umetno inteligenco in strojnimi učenjem, ki omogoča prepoznavanje področij, ki potrebujejo razvoj, da bi delavcem in podjetjem ponudil ciljno usmerjene tečaje usposabljanja in ponudbe zaposlitve za odpravo pomanjkljivosti. Orodje, ki je nastalo tekom projekta, zagotavlja priporočila za usposabljanje delavcev in podjetij, predloge centrov za poklicno izobraževanje in usposabljanje, potrebe podjetij po spretnostih in učne rezultate. Platforma zdaj izboljšuje najsodobnejše stanje sedanjih orodij s podobnimi cilji, pri čemer so upoštevane naslednje funkcije z dodano vrednostjo:

- tri razsežnosti ali uporabniške profile v enem sistemu: iskalec zaposlitve in/ali učnih virov, ponudnik zaposlitve (zaposlovalec, podjetje), ponudnik učnih virov;
- Osredotoča se na os za dolgotrajno učenje in iskalce zaposlitve;
- ima bolj globalno vizijo in odpira vrata bolj celovitim primerom uporabe.

Poleg tega znotraj projekta ALLVIEW ne bo uporabljal le AI/ML, temveč bo raziskal tudi uporabo tehnike ponovnega učenja (RL – reinforcement learning): obstajajo tudi druge tehnike AI, vendar bo ALLVIEW uporabil to tehniko, ker je pokazala zelo dobre koristi pri učenju naših preferenc skozi čas, kar pomeni, da je učenje vedno bogatejše.

Platforma ALLVIEW cilja na tri vrste uporabnikov:

- Delavce**, iskalce zaposlitve ali študente, ki si na splošno želijo poiskati nova znanja in spretnosti ali zaposlitev in želijo poznati trenutne razmere na trgu dela.
- Ponudnike usposabljanja**, ki ponujajo nove tečaje usposabljanja na podlagi trenutnih zahtev trga dela.
- Podjetja**, ki ponujajo nova delovna mesta in iščejo nove kandidate.

Poleg MOOC in učnih vsebin iz drugih specializiranih projektov je projekt ALLVIEW združil vse "centre poklicne odličnosti" za evropsko lesno in pohištveno industrijo ter tako postal glavni avtor učnih vsebin CE, I4.0 in AAL, ki so prevedene v več jezikov (slovenščino, nizozemščino, italijanščino, španščino, nemščino, poljščino in francoščino) in so na voljo prek druge spletne platforme za usposabljanje.

V večini evropskih držav se v lesni in pohištveni industriji soočamo z enakimi težavami, poleg tega pa je v našem sektorju veliko novih izzivov: digitalizacija, industrija 4.0, krožno gospodarstvo, družbena odgovornost podjetij ... Večina centrov za usposabljanje v EU ima dobro, a tradicionalno infrastrukturo. Tako se dijaki in študenti še vedno prepogosto usposabljaajo na tradicionalen način za obdelavo lesa in proizvodnjo pohištva. Poleg tega inovacije in tehnološki razvoj za soočanje z družbenimi in okoljskimi izzivi pogosto niso prednostni cilj. Prav tako primanjkuje delavcev s temi novimi znanji in spretnostmi. Po drugi strani pa podjetja odlično delajo na področju digitalizacije, zelenih poslovnih modelov in socialne vključenosti. Trenutno stanje znanja s področja krožnega gospodarstva, industrije 4.0, tehnološko podprtega okolja ali družbene odgovornosti podjetij kaže, da imajo obstoječi učni načrti na posameznih ravneh izobraževanja (EQF 4, 5 in 6) različne vrzeli. Ugotovljena trenutna raven znanja je povprečje sodelujočih držav EU, kar pomeni, da so nekatere države nad povprečjem, druge pa pod njim. Vendar pa imajo danes posamezniki, ki se želijo ponovno usposobiti ali nadgraditi znanje o CE, I4.0, AAL ali CSR, novo priložnost v okviru razširjene in inovativne vizije modulov e-učenja ALLVIEW.

2.6 Mobilnost in izmenjava

Mednarodne izmenjave in dualni sistem so ključnega pomena za krepitev kakovosti učnih metod. Izdan je bil celoten priročnik za podporo organizacijam poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter visokošolskim

organizacijam, ki iščejo predloge in smernice o metodi dualnega sistema s praktičnega vidika. Dualni sistem izobraževanja združuje vajeništvo v podjetju in poklicno izobraževanje na poklicni šoli v enem tečaju.

Del projekta ALLVIEW je bila organizacija mobilnosti za skupno 70/80 študentov in 70/80 učiteljev. V letih od 2022 do 2024 so se študenti in učitelji med sodelujočimi organizacijami izmenjevali približno en teden. Vsaka država gostiteljica je pripravila privlačen program, skladen tako s splošnimi cilji projekta ALLVIEW kot tudi s posebnimi potrebami svojih kolegov glede interesnih področij, potreb in pričakovanj. Program vključuje obiske podjetij, delavnice in kulturne dejavnosti.

Zato je konzorcij ALLVIEW ustanovil skupnost za izmenjavo osebnih in poklicnih izkušenj med učitelji, učenci, strokovnjaki in zainteresiranimi stranmi, vključenimi v ukrepe mobilnosti. Drugi cilj skupnosti je prizadevanje za razumevanje in izmenjavo nacionalnih dokumentov, ki so pripravljeni v več jezikih in priznani kot enakovredni v različnih nacionalnih regulativnih sistemih. Z memorandumom o soglasju partnerji trenutno spodbujajo ustanovitev skupnosti kot uradnega evropskega združenja z digitalno skupnostjo, ki bo temeljila na enem od glavnih družbenih omrežij in bo omogočala vzajemno sodelovanje med člani, vključno s področjem za izmenjavo dobrih praks in izkušenj. Digitalna skupnost naj bi vključevala tako člane ALLVIEW kot tudi tretje strani (iz EU in zunaj EU).

2.7 Regionalne skupine zunanjih deležnikov

Medtem ko se nekateri vidiki sektorja W&F v posameznih regijah jasno prekrivajo, pa zgornje ugotovitve in razvojna orodja razkrivajo tudi številne razlike glede osnovnih vidikov. V času trajanja projekta so bile ustanovljene regionalne skupine deležnikov zunaj konzorcija projekta, da bi se povečalo mnenje o številnih sklepih, povezanih z industrijo in načrti poklicnega usposabljanja v Evropi.

Redna srečanja in diskusije regionalnih skupin deležnikov so potrdile, da trenutno v sektorju vlada "vojna za talente", ki ima pogosto težave s privabljanjem novih/mladih delavcev in izgublja delavce zaradi upokojevanja med starajočo se delovno silo. Da bi ob podpori članov skupine RSG izboljšali izobraževanje, ki se zagotavlja posameznikom, ki vstopajo v industrijo W&F, si bo ALLVIEW na koncu prizadeval za revizijo in posodobitev obstoječih učnih načrtov v vseh regijah, v katere bodo vključeni predmeti s tematskih področij ALLVIEW. Tako bodo po posodobitvi učnih načrtov posamezniki, ki vstopajo v sektor in so vključeni v poklicno izobraževanje, ustrezno usposobljeni o tem, kako so I4.0, AAL in CSR pomembne teme za zagotavljanje boljših in kakovostnejših izdelkov W&F.

2.8 Predstavitveni dogodki

Partnerji ALLVIEW so bili vključeni v organizacijo dveh nacionalnih/regionalnih predstavitvenih dogodkov za vsako partnersko državo.. Namen teh dogodkov so bile razprave s povabljenimi gosti, s katerimi se je razpravljalo o prihodnjih regionalnih načrtih v zvezi s politikami v sektorju za izboljšanje programov usposabljanja in znatno povečanje konkurenčnosti industrije. Zaključki po dogodkih bodo pomagali pri odzivu na nove regionalne akcijske načrte v prihodnosti, ki so zdaj v obravnavi.

Vsebina predstavitvenih dogodkov je vključena v ALLVIEW Načrt strategije za povečanje rasti ciljev programa Erasmus+ v sektorskem sodelovanju na področju znanja in spretnosti, ki vključuje podrobno oceno trenutnega in pričakovanega pomanjkanja in neskladij, pristop spremljanja in bo v skladu z evropsko panoramo znanj in spretnosti. Temelji na politikah in orodjih EU ter nekaterih najboljših praksah, ki vodijo k usklajevanju povpraševanja in ponudbe znanj in spretnosti.

V okviru te splošne naloge je dokazan velik vpliv na digitalno tehnologijo, ključne omogočitvene tehnologije, krožno gospodarstvo in družbeno odgovornost.

3. ALLVIEW ocenjevanje

Glede na prejšnja poglavja je glavna prednostna naloga konzorcija ALLVIEW, ustanovljenega za razvoj centra poklicne odličnosti za evropsko industrijo W&F (W&F), spodbujanje vključevanja institucionalnih struktur upravljanja po vsej EU za razširitev strategije t za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti. V okviru dejavnosti ALLVIEW je bil vzpostavljen stalen dialog z regionalnimi skupinami zainteresiranih strani (RSG). Cilj teh skupin je doseči soglasje o skupnih usmeritvah za odpravo vrzeli v znanju in spretnostih v povišanem, lesnem v regiji/državi. Skupine se med drugim osredotočajo na oblikovanje povišanja, predelavo lesa, pri čemer upoštevajo RIS3 posameznih regij. Obravnavajo se predvsem transverzalne veščine kot so digitalizacija, zeleno gospodarstvo ali družbena odgovornost.

Prilagajanje politik regionalnim razmeram je bistvenega pomena, saj je evropska industrija W&F raznolika, različne regije so tudi različno specializirane. Prilagajanje politik edinstvenim prednostim in izzivom vsake regije lahko privede do učinkovitejših rešitev. Sodelovanje med vladnimi organi, zainteresiranimi stranmi v industriji in

izobraževalnimi ustanovami je ključnega pomena za uspešno izvajanje teh strategij in izpolnjevanje potreb industrije W&F v Evropi.

Ena od ključnih pobud za krepitev odnosa med izobraževanjem in industrijo je spodbujanje dialoga in mrež med strokovnjaki iz industrije in inštruktorji. Z izvajanjem programov "usposabljanja vodij usposabljanja" in zagotavljanjem dostopnosti gradiva za usposabljanje zagotavljamo, da so izobraževalci dobro opremljeni za zagotavljanje ustreznega in posodobljenega znanja. Poleg tega so sporazumi o sodelovanju med podjetji v industriji W&F in ustanovami poklicnega izobraževanja in usposabljanja bistvenega pomena za uskladitev programov usposabljanja z dejanskimi potrebami trga dela. Ta sinergija ne le izboljšuje učni načrt, temveč tudi spodbuja opravljanje prakse v podjetjih, kar učencem omogoča pridobivanje praktičnih izkušenj. Poleg tega je ključnega pomena spodbujanje načel družbene odgovornosti podjetij s poučevanjem študentov o družbeni in okoljski odgovornosti v podjetjih. Z zgodnjim privzgajanjem teh vrednot pomagamo vzgajati bodočo delovno silo, ki je etično ozaveščena in pripravljena pozitivno prispevati k družbi.

3.1 Načini za usposabljanja študentov in delavcev ter učiteljev

Da bi zagotovili, da bodo programi šolanja, izpopolnjevanja in prekvalifikacije učinkovito izpolnjevali potrebe trga, je treba spodbujati okolje prilagodljivosti in odzivnosti. V vseh teh izobraževalnih kontekstih je ključno ohranjati tesno in stalno povezavo s trgom dela in panogami, ki ga poganjajo. To zagotavlja, da se lahko šole, programi izpopolnjevanja in prekvalifikacije razvijajo tako, da učinkovito izpolnjujejo spreminjajoče se zahteve trga in potrebe svojih udeležencev.

Prenos ur iz učiteljevega delovnega dneva na projekte inovacij je lahko dragocen pristop k spodbujanju ustvarjalnosti, izboljšanju izobraževalnih rezultatov in ohranjanju izobraževalnih ustanov v ospredju napredka. S prenosom ur z delovnega dne učiteljev na inovacijske projekte in upoštevanjem teh korakov lahko izobraževalne ustanove omogočijo učiteljem, da se vključijo v ustvarjalna prizadevanja, ki lahko vodijo k izboljšanju poučevanja, učenja in splošne kakovosti izobraževanja.

Ugotovljene so bile ovire v zvezi s pomanjkanjem možnosti, da bi centri poklicnega izobraževanja in usposabljanja izdajali račune in samoupravljali človeške vire, kar lahko dejansko ovira prizadevanja za internacionalizacijo in inovacije. Zato predlagamo, da se prouči možnost odprave teh birokratskih ovir, ki ovirajo doseganje odličnosti v naših šolah in centrih poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Dajte jim možnost, da ustvarjena finančna sredstva ponovno vložijo v tovrstne projekte ali zasebne storitve za izboljšanje svojih prostorov, opreme itd.

3.2 Šole in industrijska praksa

Predstavniki sektorja W&F so predlagali, da se več poudarka nameni spodbujanju razvoja mehkih veščin, psihologije, čustvene inteligence in projektnega dela. Za večino iskalcev zaposlitve je značilno, da nimajo ambicij za vseživljenjsko učenje, sledenje razvoju poklica in lastnemu razvoju. Močno jim primanjkuje samoiniciativnosti, bojijo se izpostaviti, predstaviti svoja stališča in jih zagovarjati. V ta namen je treba med študijem poudarjati in spodbujati samoiniciativnost in proaktivnost.

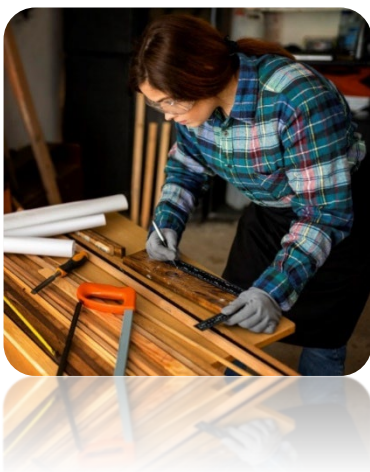
Predlaga se uvedba dodatkov za študente v obliki enodnevnih obiskov različnih podjetij, ki bi lahko razširili obzorja bodočega osebja in zapolnili vrzeli ali povečali spodbujanje širjenja znanja o glavnih študijskih področjih, zlasti med diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki imajo več izkušenj zaradi večjega števila pripravništev in delavnic. Odnosi z drugimi izobraževalnimi ustanovami (visokošolskimi) bi jih lahko navdihnili za

izobraževanje za panogo VŽU ter dejavnosti na področju seznanjanja študentov z možnostmi poklicnega razvoja z organizacijo srečanj s potencialnimi delodajalci.

3.3 Socialna vključenost

Vprašanja v zvezi z invalidnostjo, raznolikostjo spolov in vključevanjem premalo zastopanih skupin v delovno silo so pomembna in zahtevajo proaktivna prizadevanja za njihovo reševanje.

Vključevanje invalidov se začne pri dostopnih strojih in opremi, ki se uporabljajo pri poklicnem usposabljanju, delovna mesta pa so zasnovana z mislijo na dostopnost. To lahko vključuje naložbe v prilagodljivo tehnologijo ali spreminjanje obstoječe opreme, da se prilagodi invalidom. Prav tako spodbujanje uporabe razumnih prilagoditev, kot so podporne naprave ali prožna ureditev dela, da bi invalidom olajšali učinkovito opravljanje njihovih delovnih nalog. Še pomembnejše pa je zagotavljanje programov usposabljanja in ozaveščanja za delodajalce in sodelavce, da bi spodbudili bolj vključujočo in razumevajočo kulturo na delovnem mestu v zvezi z invalidnostjo. Nazadnje bo zagotovo pomagalo tudi sodelovanje z organizacijami za zagovorništvo invalidov in centri za poklicno rehabilitacijo, ki bodo posameznike invalide povezali z ustreznimi zaposlitvenimi možnostmi in podpornimi storitvami.

Raznolikost spolov si zasluži drugačen pristop, predvsem za spodbujanje vključevanja. Spodbujanje in dejavno uveljavljanje raznolikosti spolov na področjih, na katerih tradicionalno prevladujejo moški, kot je mizarstvo, je prednostna naloga. Prikaz zgodb o uspehu strokovnjakinj v teh panogah za navdih in motivacijo deklet, da se odločijo za takšne poklice, je najboljša praksa, ki jo je treba okrepiti. Regionalni ekosistemi morajo ponujati programe

izobraževanja in poklicnega usmerjanja, ki dekletom predstavijo široko paleto poklicnih možnosti, vključno s tistimi na področjih, kjer prevladujejo moški. To lahko pripomore k odpravljanju stereotipov in predsodkov.

Tujci in vključevanje so vključeni s priznavanjem znanj in spretnosti. Podjetja je treba spodbujati, da priznavajo in cenijo znanja in kvalifikacije tujih delavcev. Tuji delavci lahko prinesejo edinstvene talente in poglede, ki so lahko koristni za evropska podjetja.

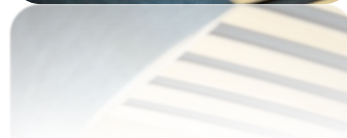
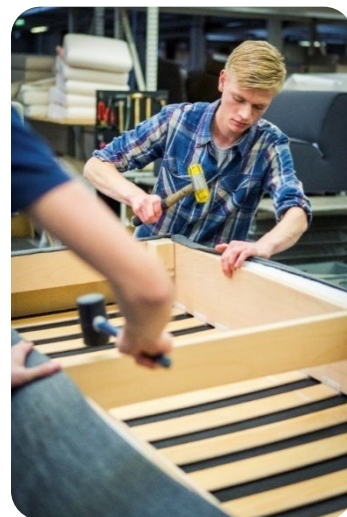
Zainteresirane strani se zavzemajo za politike in predpise, ki spodbujajo raznolikost in vključenost na trgu dela, tako da sodelujejo v dialogu z ustreznimi institucijami, da bi zagotovile spodbujanje in podporo vključujočim praksam. Z reševanjem zgornjih izzivov ter spodbujanjem bolj vključujoče in raznolike delovne sile je mogoče ustvariti pravičnejši in produktivnejši trg dela, ki koristi tako invalidom in manj zastopanim skupinam kot podjetjem, ki jih zaposlujejo.

3.4 Krožno gospodarstvo in trajnost

Prehod na krožno gospodarstvo je ključni korak k trajnosti, vendar pogosto zahteva dobro informiranost zaposlenih in njihovo poznavanje materialov, s katerimi delajo. Če zaposleni nimajo dovolj znanja o trajnosti in materialih, ki jih uporabljajo, lahko to ovira sprejetje praks krožnega gospodarstva.

Za izboljšanje krožnih procesov je treba vlagati v raziskave in razvoj. Čeprav se nekatere pobude sprva zdijo preveč zapletene ali drage, lahko stalne inovacije pripeljejo do učinkovitejših in stroškovno učinkovitejših metod. Po drugi strani si lahko vlade in organizacije prizadevajo za ozaveščanje javnosti o prednostih trajnosti in okoljskih stroških, povezanih s praksami, ki zahtevajo veliko virov, ter lahko zagotovijo spodbude, davčne olajšave ali nepovratna sredstva za podjetja, ki vlagajo v prakse krožnega gospodarstva, s čimer postanejo finančno privlačnejše.

Vladam so podana priporočila za spodbujanje prehoda na bolj trajnostno in krožno gospodarstvo. Z izvajanjem teh priporočil lahko vlade odigrajo ključno vlogo pri usmerjanju industrije W&F k večji trajnosti in krožnosti. S svojimi ukrepi lahko dajo ton odgovornim praksam ter navdihnejo podjetja in potrošnike, da dajo prednost okoljsko ozaveščenim izbaram. Reševanje tokov odpadkov je na primer dobrih praks podjetij, saj ne prispeva le k okoljski trajnosti, temveč lahko vodi tudi k prihranku stroškov in večjemu ugledu blagovne znamke. Reševanje tokov odpadkov je stalno prizadevanje, ki zahteva predanost, inovativnost in celosten pristop. Podjetja, ki uspešno rešujejo ravnanje z odpadki, ne prispevajo le k okoljski trajnosti, temveč zaradi svojih odgovornih in trajnostnih praks pogosto opazijo tudi izboljšano stroškovno učinkovitost in večjo zvestobo strank.

Čeprav ima zakonodaja ključno vlogo pri spodbujanju trajnosti, jo je treba dopolniti tudi s prostovoljnimi pobudami industrije, ozaveščanjem potrošnikov in tehnološkim napredkom. Cilj je ustvariti celovit okvir, ki bo spodbujal odgovorno ravnanje z viri ter spodbujal uvajanje krožnih in trajnostnih praks.

Zanimiva praksa bi lahko bila, da bi zaposlene v podjetju opredelili in pooblastili kot prveke trajnostnega razvoja. Ti posamezniki lahko spodbujajo trajnostne pobude v organizaciji in izobražujejo svoje sodelavce. Tako lahko trajnost postane del njihovega vsakodnevnega dela. Merljivi trajnostni cilji in redno poročanje zaposlenim o napredku lahko pomagajo spremljati učinek njihovih prizadevanj in jih motivirajo, hkrati pa ohranjajo kulturo nenehnega izboljševanja trajnostnih praks, ki se redno pregledujejo in posodablajo.

Usposabljanje in delavnice za zaposlene so zato ključna orodja za povečanje njihove ozaveščenosti in znanja o trajnostnem razvoju, načelih krožnega gospodarstva in vplivu njihovega dela na okolje. Prav tako pa tudi za spodbujanje preglednosti glede materialov in dobavne verige izdelkov ali storitev, ki jih podjetje ponuja. To zaposlenim pomaga razumeti izvor in vpliv materialov na okolje.

Zato se podjetjem zdi pomembno, da učenci v šoli opravijo proces ozaveščanja o trajnostnem razvoju, saj jih opremijo z znanjem in miselnostjo, ki sta potrebna za soočanje z vse večjim pomenom trajnostnega razvoja v sodobnem svetu. Takšno izobraževanje ne koristi le okolju, temveč tudi pripravlja bodoče strokovnjake na to, da bodo pomembno prispevali k svojim delovnim mestom in družbi kot celoti. V idealnem primeru bi morali vsi tečaji usposabljanja vključevati usposabljanje o okolju in krožnem gospodarstvu. Številni študenti nadaljujejo z usposabljanjem na temo okolja ali krožnega gospodarstva, vendar ti profili ne izpolnjujejo kratkoročnih potreb podjetij iz sektorja pohištvene industrije. To razkriva tudi pomanjkanje razumevanja, kako pomembno je reševanje okoljskih vprašanj na ravni podjetja.

Poučevanje učencev o trajnosti v šoli pomaga ozaveščati o okoljskih in družbenih vprašanjih. Krepi občutek odgovornosti in jih spodbuja, da v svoje življenje vključijo trajnostne prakse. Učenje trajnostnega načina življenja je ključnega pomena, saj lahko posamezniki s svojimi vsakodnevnimi odločitvami pomembno vplivajo nanj. Podjetja cenijo zaposlene, ki so okoljsko ozaveščeni tako na delovnem mestu kot v zasebnem življenju. Prepoznavanje in razumevanje konceptov kot so Pfec, Fsc, LCA, Biobased itd je ključnega pomena, da bi učenci lahko razumeli zapletenost trajnostnih praks, izdelkov in procesov. Takšno znanje je mogoče uporabiti v različnih panogah in vlogah.

Zato je bil to tudi eden glavnih ciljev projekta ALLVIEW.

3.5 Ambientalna pomoč pri bivanju (AAL)

Zdi se, da je ta tema v poslovnem svetu manj pomembna. Podjetja se ukvarjajo z izvajanjem naročil in ne z njihovim izumljanjem. Termin se je pojavil z znanjem, ki ga imajo starejši izkušeni zaposleni (starejši v vlogi učitelja), vendar je uporaba tehnologije AAL lahko koristna za širok krog posameznikov, vključno z majhnimi otroki, ki morda niso sposobni samostojno opravljati določenih nalog. Sistemi AAL lahko zagotavljajo varnost, zaščito in pomoč ljudem vseh starosti in sposobnosti. Te tehnologije so lahko še posebej koristne za starejše posameznike, invalide ali tiste, ki potrebujejo dodatno podporo v vsakdanjem življenju.

Preobrazba zapora Bijlmer v hotel je omenjena kot izjemen primer adaptivne ponovne uporabe prostora. Prilagoditev dela hotelskih sob invalidom, zlasti tistim, ki uporabljajo invalidske vozičke, je pozitiven korak k vključevanju v gostinskem sektorju. To kaže na zavezanost k zagotavljanju dostopnosti in prijaznosti prostorov za različne goste, vključno s tistimi s posebnimi potrebami.

Te teme poudarjajo pomen upoštevanja vključenosti, varnosti in dostopnosti v različnih vidikih družbe, od tehnologije in delovnega mesta do oblikovanja in uporabe javnih prostorov. Podjetja se lahko dejansko soočajo z različnimi izzivi, za vsakega pa obstajajo možne rešitve:

- a. spodbujanje ozaveščanja in izobraževanja o prednostih tehnologije AAL. Sodelujte s strokovnjaki in organizacijami na tem področju, da bi bolje razumeli njeno uporabo in kako lahko izboljša kakovost življenja uporabnikov;
- b. se zavzemajo za vključitev meril, povezanih z AAL, v standarde certificiranja in spodbujajo podjetja, da prostovoljno vključijo tehnologije AAL v svoje pobude za dobro počutje;
- c. uporabljajo načela univerzalnega oblikovanja za ustvarjanje prilagodljivih delovnih prostorov, ki ustrezajo različnim zahtevam;
- d. zagotoviti usposabljanje za digitalno pismenost in stalno podporo starejšim zaposlenim. Spodbujajte mentorstvo in medsebojno učenje, da se bodo lažje prilagodili novim tehnologijam;
- e. ustvarite ergonomsko prijazno delovno okolje in razmislite o prožnih oblikah dela (pripravite programe dobrega počutja, ki se osredotočajo na starosti primerno telesno pripravljenost in podporo zdravju);
- f. vzpostavite sistem prijateljev, v katerem izkušeni zaposleni svetujejo novincem. To vzajemno učenje koristi obema stranema, izboljša uvajanje v delo in spodbuja podporno delovno kulturo.

Z reševanjem teh izzivov in izvajanjem teh rešitev se lahko podjetja prilagodijo spreminjajočim se trendom, spodbujajo vključevanje in inovacije ter bolje služijo svojim zaposlenim in strankam v nenehno spreminjajočem se poslovnem okolju. Vključitev osnovnega znanja o tehnikah, ki se uporabljajo pri AAL, kot so senzorji, ki nadzorujejo gibljive dele, v učni načrt je lahko zelo koristna.

Ta vrsta izobraževanja lahko pomaga študentom ali strokovnjakom na področjih, povezanih z AAL, pri pridobivanju temeljnega razumevanja tehnologije in njenih aplikacij.

3.6 Industrija 4.0

V razpravah med regionalnimi skupinami zunanjih deležnikov se jih veliko strinja, da sektor W&F poudarja, da diplomanti nimajo dovolj znanja o sodobnih tehnologijah in njihovem vključevanju. Številni predpisi o usposabljanju v lesni industriji in sorodnih sektorjih so zastareli in jih je treba spremeniti, da bi ponovno postali privlačnejši za mlade in hkrati praktično odražali trenutno stanje tehnike. Nujno potrebna revizija, da bi industriji zagotovili usposobljene strokovnjake in da bi ponovno postali privlačnejši za mlade.

Sodobne tehnologije se namreč izjemno hitro razvijajo, zato jim je treba nenehno slediti in se nenehno izobraževati na tem področju. Digitalizacija delovnih mest in upravljanje sodobnih strojnih naprav sta trenutno premalo obravnavana med usposabljanjem in ju je treba posodobiti. Zanimivo je tudi odkrivanje razmerja med obrtništvom in tehnologijo. Lepo je raziskovati mešanico med ročnim delom in delom z računalnikom; ustvarjalni prostor med njima. V našem laboratoriju smo želeli raziskati orodja za obdelavo lesa oziroma kako lahko reproduciramo določene obrtniške postopke. Na tem področju namreč primanjkuje strokovnjakov.

Nekateri opazovani primeri kažejo, kako neuspešni so pri zadrževanju študentov v industriji. Premalo študentov se na koncu zaposli v podjetjih v panogi. Vprašanje je, v kolikšni meri so študenti pripravljeni na zaposlitev v podjetju za notranjo gradnjo. Z izkoriščanjem vprašanj digitalizacije 4.0 naj bi panogo naredili nekoliko bolj privlačno za mlade in zadovoljili nove potrebe podjetij, vključno z virtualnimi tečaji z uporabo virtualne resničnosti v izobraževalnem sistemu.

Povečanje praktičnih in praktičnih izkušenj za študente je mogoče doseči s spodbujanjem pripravništev, programov sodelovanja ali vajeništva v lokalnih podjetjih, ki uporabljajo tehnologijo CNC, ali z uporabo MR očal, ki študentom zagotavljajo poglobljena navodila za programiranje in delovanje CNC v realnem času. Ta tehnologija lahko izboljša učno izkušnjo in pomaga učencem pridobiti praktične spretnosti.

Nadaljnji predlogi so, da se v učni načrt vključi osnovni tečaj računalniške pismenosti, da se zagotovi, da so učenci vešči uporabe računalnikov in običajnih programskih aplikacij, ali da se ponudijo uvodni tečaji ali delavnice o robotiki, da se učenci seznanijo z osnovami robotike, avtomatizacije in njihovo uporabo v različnih panogah.

Na splošno bo novorojena platforma ALLVIEW za partnerstvo s podjetji, ki so študentom pripravljena nuditi mentorstvo ali prakso, študente uspešno seznanila z realnimi aplikacijami in v njih vzbudila zanimanje za računalniško podprto oblikovanje (CAD), ustrezna programska orodja, ki se uporabljajo na njihovem področju, kot je Proteus za oblikovanje elektronike, usposabljanje in izkušnje v virtualni resničnosti (VR) ali nove tehnike vključevanja elektronike v oblikovanje in izdelavo pohištva.

Z obravnavanjem teh tem v učnem načrtu in spodbujanjem povezav med študenti in industrijo lahko izobraževalne ustanove bolje pripravijo študente na zahteve sodobne delovne sile ter spodbujajo zanimanje in strokovno znanje na teh pomembnih področjih.

4. Pregled ALLVIEW

Evropska komisija (EK) je v zadnjih letih uvedla različne industrijske trende in politike za spodbujanje trajnostne rasti, inovacij in konkurenčnosti v sektorju W&F. Cilj teh politik je obravnavati različne izzive, s katerimi se sooča industrija, kot so vse večja svetovna konkurenca, spreminjajoče se želje potrošnikov, pomanjkanje virov in okoljska vprašanja. Komisija se je osredotočila tudi na spodbujanje uporabe digitalnih tehnologij, načel krožnega gospodarstva in okoljsko primerne zasnove v sektorju.

Namen tega izčrpnega vodnika EU je zagotoviti pregled, kako je mogoče te politike in trende spodbujati po postopku izdelave načrta ALLVIEW.

4.1 Pot, ki jo je treba ubrati

Končni cilj konzorcija ALLVIEW je uporaba proaktivnega pristopa k izmenjavi znanja, sodelovanju in spodbujanju trajnosti z razširjeno skupnostjo zunanjih deležnikov v Evropi.

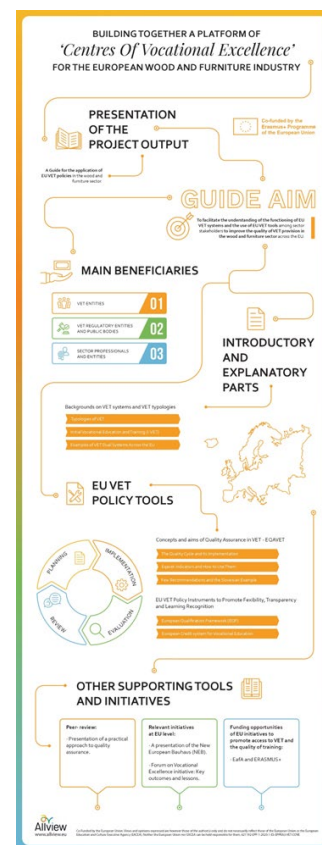
Kako je mogoče doseči cilj?

Srečanja zainteresiranih strani bodo še naprej omogočala razprave, sodelovanje in izmenjavo idej med akterji v industriji, izobraževalnimi ustanovami in drugimi ustreznimi stranmi, glavni cilj pa je stalno posodabljanje in izboljševanje projekta ALLVIEW, da se zagotovi njegova ustreznost in usklajenost z razvijajočimi se potrebami industrije in učencev.

V praksi se zainteresirane strani spodbuja, da na platformi znanja ALLVIEW posredujejo najnovejše informacije o krožnosti in trajnosti, AAL in novih tehnikah. S tem je zagotovljeno, da platforma služi kot dragocen vir za učence in strokovnjake. Pogosta testiranja platforme ALLVIEW so potrebna za zagotavljanje njene funkcionalnosti, prijaznosti do uporabnika in učinkovitosti kot orodja za izmenjavo znanja, ki prispeva k cilju ustvarjanja priložnosti in omogočanja strokovnjakom, izobraževalcem in učencem, da se povezujejo, izmenjujejo ideje in oblikujejo sodelovanja v industriji.

Najboljše prakse na področju krožnosti, trajnosti, AAL in novih tehnologij, ki se uporabljajo pri učenju v evropskih državah, bodo dragocena praksa za krepitev čezmejne izmenjave znanja kot načina za doseganje boljših ravni inovacij in trajnosti. Z izmenjavo navdihujočih najboljših praks iz vse Evrope bi lahko povečali tudi število uspešnih pobud in pristopov ter spodbudili izmenjavo rešitev in inovacij iz različnih držav za spodbujanje čezmejnega učenja in izboljšav.

Podatke podjetij iz panoge W&F nenehno zbiramo, da bi pridobili prepoznavnost na evropskem sektorskem zemljevidu. Ta zemljevid je lahko dragocen vir vpogleda v trende in prakse v panogi v različnih državah. Širjenje dejanskega znanja o industriji W&F na evropski ravni bo zagotovo prispevalo k bolj informirani in konkurenčni industriji, medtem ko bo morda najpomembnejša pridobitev organiziranje izmenjav na evropski ravni za učitelje, študente in zaposlene v podjetjih, da bi preizkusili nova učna gradiva in pridobili praktične izkušnje v različnih okoljih.

Evropski center za poklicno odličnost ALLVIEW bo opravljal te naloge, da bi pospešil znanje, najboljše prakse in sodelovanje na področjih, ki so ključna za trajnost, inovacije in razvoj močnih evropskih industrij v tem sektorju. Ta pristop, ki temelji na sodelovanju, lahko pripelje do pozitivnih rezultatov in dragocenega napredka.

4.2 Evropske politike, ki podpirajo proces

Splošni pristop načrta ALLVIEW je usmerjen v strategijo S3 Evropske komisije ali "strategijo pametne specializacije" (S3), ki je ključni politični okvir za spodbujanje regionalnih inovacij in rasti v EU. Namenjena je spodbujanju trajnostnega gospodarskega razvoja s pomočjo državam članicam in regijam EU pri prepoznavanju njihovih edinstvenih prednosti in konkurenčnih prednosti, s poudarkom na posebnih sektorjih ali področjih z velikim potencialom rasti.

Strategija S3 temelji na raziskavah in inovacijah ter poudarja sodelovanje med regionalnimi vladami, podjetji, raziskovalnimi ustanovami in civilno družbo. Ta pristop pomaga regijam, da se izognejo podvajanju prizadevanj na področju inovacij in se namesto tega osredotočijo na ciljno usmerjene naložbe v sektorje, v katerih imajo konkurenčno prednost. Regije spodbuja, da uskladijo vire in naložbe v podporo novim tehnologijam in panogam, ki lahko spodbudijo gospodarsko rast.

Številne politike so posledica uporabe takšne globalne strategije kot niza smernic, načel ali pravil, namenjenih usmerjanju odločitev in doseganju racionalnih rezultatov na različnih ravneh. Politike so oblikovane za dosledno in strukturirano usmerjanje ukrepov ter zagotavljajo okvir za sprejemanje odločitev in določanje načina reševanja vprašanj. Po naših opažanjih so najpomembnejša vprašanja:

a. Industrijski razvoj in digitalizacija

Sektor W&F je ključni del industrijskega ekosistema EU in bo imel veliko koristi od osredotočenosti EU na industrijski razvoj in digitalizacijo. Ker EU vse bolj poudarja trajnost, je sektor W&F v dobrem položaju, da prevzame vodilno vlogo pri razvoju okolju prijaznejših izdelkov in proizvodnih postopkov. Digitalizacija sektorju ponuja pomembne priložnosti za izboljšanje produktivnosti, učinkovitosti in konkurenčnosti, saj tehnologije, kot sta 3D-tiskanje in programska oprema za digitalno oblikovanje, spreminjajo način oblikovanja in proizvodnje izdelkov. I4.0 in digitalne tehnologije se pogosto omenjajo kot vse bolj uporabljane v sektorju, tudi za izdelavo izdelkov, ki so bolj prilagojeni strankam. Povečanje pomena teh tehnik v izobraževanju na področju raziskav in proizvodnje lahko prinese velike koristi v smislu priprave študentov na uporabo najnovejših tehnik pri njihovem prihodnjem delu. Poleg tega industrijska strategija EU vključuje več ukrepov, namenjenih podpori sektorja W&F, kot sta spodbujanje uporabe lesa v gradbeništvu in podpiranje razvoja trajnostnih dobavnih verig. Politike EU na področju industrijskega razvoja in digitalizacije prispevajo k temu, da sektor W&F ostaja v ospredju inovacij in rasti.

a. Trajnostne in zelene industrije

Les je obnovljiv, trajosten in ga je mogoče uporabljati, ponovno uporabljati in reciklirati. Je vzorčni izdelek za evropski prehod na krožno gospodarstvo, ki naj bi povečal globalno konkurenčnost, spodbudil trajnostno gospodarsko rast in ustvaril nova delovna mesta. EU je v sektorju lesarstva in lesne industrije sprejela več ukrepov

za spodbujanje trajnosti in zelenih praks. *Uredba EU o lesu (EUTR)* (1) je na primer pravni okvir za preprečevanje uvoza in prodaje nezakonito pridobljenega lesa v EU. Uredba EUTR spodbuja tudi trajnostne prakse gospodarjenja z gozdovi in pomaga spodbujati uporabo lesnih proizvodov iz zakonitih in trajnostnih virov. Poleg tega *program EU za podeljevanje znaka za okolje*2 zagotavlja sistem certificiranja pohištenih izdelkov, ki izpolnjujejo posebna okoljska merila. EU je sprožila tudi več pobud za spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in povečanje prispevka sektorjev k ciljem EU na področju podnebja in biotske raznovrstnosti, kot je *strategija EU za gozdove*3. Strategija vključuje ukrepe za podporo sektorju W&F, kot sta spodbujanje uporabe lesa v gradbeništvu in spodbujanje praks trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Te politike in pobude dokazujejo zavezanost EU k spodbujanju trajnosti in zelenih praks v sektorju W&F.

b. Socialna vključenost

V sektorju W&F se vse bolj priznava pomen socialne vključenosti. Industrija si prizadeva za spodbujanje večje raznolikosti in vključenosti delovne sile, pri čemer se osredotoča na zaposlovanje in ohranjanje zaposlenih iz različnih okolij. Poleg tega se vse bolj uveljavlja uporaba trajnostnih materialov in praks, ki ne koristijo le okolju, temveč podpirajo tudi lokalne skupnosti. Z dajanjem prednosti socialni vključenosti v sektorju W&F industrija pomaga ustvarjati bolj pravično in trajnostno prihodnost za vse.

c. Priznavanje kompetenc

Sektor W&F ima ključno vlogo v gospodarstvu EU, saj zagotavlja delovna mesta in prispeva k trajnostni gospodarski rasti. Da bi podprla razvoj kvalificirane delovne sile v tem sektorju, je EU uvedla politike za priznavanje kompetenc in kvalifikacij, ki so pomembne za proizvodnjo izdelkov iz kovin in jekla. Cilj teh politik je podpreti mobilnost delavcev znotraj sektorja in prek meja ter zagotoviti, da imajo posamezniki s potrebnimi znanji in kompetencami dostop do usposabljanja in zaposlitvenih možnosti. EU si prizadeva tudi za spodbujanje priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja v tem sektorju, da bi posameznikom z ustreznimi znanji in izkušnjami zagotovila priznavanje in vrednotenje njihovih kompetenc. *Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP)* (4) je agencija EU, ki podpira države članice pri razvoju politik in praks poklicnega izobraževanja in usposabljanja. V sektorju W&F CEDEFOP olajšuje priznavanje kvalifikacij in certifikatov ter podpira razvoj spretnosti in kompetenc. Evropski okvir kompetenc za trajnost GreenComp (5) ima pomembno vlogo pri spodbujanju okolju prijaznih praks, učinkovite rabe virov in načel krožnega gospodarstva, medtem ko akcijski načrt za intelektualno lastnino pomembno prispeva k rasti in inovacijam na področju W&F.

d. Spodbujanje usposabljanja, usmerjenega v industrijo

Politike EU poudarjajo pomen programov usposabljanja, ki jih usmerja industrija in ki so usklajeni s posebnimi potrebami sektorja W&F. S tesnim sodelovanjem z zainteresiranimi stranmi iz panoge lahko lokalne in nacionalne vlade oblikujejo programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki ustrezajo sedanjim in nastajajočim zahtevam po znanju in spretnostih. Te politike spodbujajo vključevanje delodajalcev, trgovinskih združenj in strokovnih organov v oblikovanje učnih načrtov in zagotavljanje priložnosti za praktično usposabljanje, kar zagotavlja, da imajo diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja kompetence, ki jih industrija ceni.

1 Uredba EU o lesu: https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/illegal-logging/timber-regulation_en

2 Program EU za podeljevanje znaka za okolje: https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel-home_en

3 Strategija EU za gozdove do leta 2030: https://environment.ec.europa.eu/strategy/forest-strategy_en

4 CEDEFOP: <https://www.cedefop.europa.eu/es>

5 GreenComp: evropski okvir kompetenc na področju trajnostnega razvoja: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greengcomp-european-sustainability-competence-framework_en

e. Spodbujanje trajnostnih in zelenih praks

Trajnost je ključno področje, na katerega se osredotoča EU, to načelo pa velja tudi za industrijo W&F. Politike EU spodbujajo lokalne vlade, da v programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja vključijo trajnost in zelene prakse. Z vključevanjem konceptov, kot so trajnostna oskrba, okolju prijazne proizvodne tehnike in načela krožnega gospodarstva, lahko diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja prispevajo k bolj zeleni in okoljsko ozavešeni industriji W&F.

f. Krepitev digitalnih kompetenc

EU v skladu z digitalno preobrazbo, ki se širi po panogah, poudarja pridobivanje digitalnih kompetenc v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Lokalne in nacionalne vlade se spodbujajo, da vlagajo v najsodobnejšo digitalno infrastrukturo, ki učencem omogoča pridobivanje strokovnega znanja na področjih, kot so računalniško podprto oblikovanje (CAD), 3D tiskanje in digitalna proizvodnja. S spodbujanjem digitalnih spretnosti lahko poklicno izobraževanje in usposabljanje opremi delovno silo z orodji, ki so potrebna za uspeh v sodobnem industrijskem okolju W&F.

g. Prepoznavanje neformalnega in priložnostnega učenja

Politike EU priznavajo vrednost neformalnih in priložnostnih učnih izkušenj pri krepitvi kompetenc. Lokalne vlade so pozvane, naj vzpostavijo mehanizme za potrjevanje in priznavanje spretnosti, pridobljenih z delovnimi izkušnjami, vajeništvom in drugimi ne tradicionalnimi načini. S ponujanjem poti za priznavanje predhodnega učenja lahko programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pritegnejo bolj raznolik nabor učencev in izpolnijo različne potrebe panoge W&F.

h. Evropska koalicija za digitalna znanja in spretnosti ter delovna mesta

Ta koalicija, ki se osredotoča na odpravljanje pomanjkanja digitalnih spretnosti, spodbuja razvoj digitalnih kompetenc v različnih panogah. V kontekstu industrije W&F lahko spodbuja programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja k vključevanju digitalnih tehnologij in procesov.

i. Evropska zveza za vajeništvo

Čeprav ta pobuda ni specifična za industrijo W&F, je njen cilj okrepiti in razširiti možnosti vajeništva. To lahko industrijo spodbudi, da ponudi programe vajeništva, ki so lahko bistvena sestavina poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

j. Program Erasmus+

Program Erasmus+ zagotavlja sredstva za izobraževalne izmenjave, usposabljanje in projekte mobilnosti. V okviru programa Erasmus+ lahko pobude, povezane z industrijo W&F, prejmejo podporo za razvoj znanj in spretnosti ter izmenjavo znanja.

Vključevanje politik EU v lokalne ekosisteme je bistvenega pomena, da bi poklicno izobraževanje in usposabljanje učinkovito izpolnjevalo zahteve industrije W&F. Lokalne in nacionalne vlade lahko s sprejetjem usposabljanja, ki temelji na industriji, vključevanjem trajnostnih in digitalnih kompetenc ter priznavanjem različnih učnih izkušenj zagotovijo, da imajo diplomanti poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebne kompetence, s katerimi lahko pomembno prispevajo k rasti in uspehu sektorja W&F. Usklajevanje politik s smernicami EU ne koristi le panogi, temveč tudi krepí splošno konkurenčnost evropske delovne sile na svetovni ravni.

k. Strategija COVE

Formula evropskega foruma o poklicni odličnosti je združila ponudnike izobraževanja in usposabljanja, vlade in podjetja, da bi izmenjali znanje, se navdihovali in učili drug od drugega, kar se je okrepilo leta 2023, ki je bilo razglašeno za evropsko leto spretnosti. Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, delodajalci in vlade imajo skupno odgovornost, da zagotovijo, da bodo spretnosti, ki jih pridobi naša delovna sila, ustrezale najnovejšim potrebam in zahtevam družbe. Prihajale bodo nove izdaje, ki bodo ohranjale duh konference CoVE za mreženje in krepitev zmogljivosti. To bo tudi prag za konzorcij ALLVIEW, ki bo leta 2024 razširil svoje učinkovite rezultate.

l. Evropska omrežja za krepitev kritične mase

Omrežja EU in potreba po vseevropskem omrežju so v današnjem medsebojno povezanem svetu vse pomembnejši. Evropska unija je vzpostavila različna omrežja, katerih namen je spodbujati sodelovanje in povezovanje med državami članicami ter pospeševati gospodarsko rast in razvoj. Ta omrežja omogočajo izmenjavo znanja, strokovnega znanja in najboljših praks v številnih panogah, vključno s sektorjem W&F.

Evropska mreža za razvoj podeželja (ENRD) (6), katere cilj je podpirati razvoj podeželskih območij v EU z izmenjavo izkušenj, znanja in dobrih praks, ter *Carinski akcijski načrt* (7), ki ima pomembne posledice za sektor voda in financ.

Številni drugi, kot je *Evropska konfederacija pohištvene industrije (EFIC)*, so medsebojno povezani s partnerji ALLVIEW in so bili proaktivni na poti projekta.

4.3 Načrt ALLVIEW in novi regionalni načrti

Evropska unija (EU) je razvila različne politične instrumente in pobude za spodbujanje prožnosti, preglednosti in priznavanja učnih rezultatov v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) v državah EU. Cilj teh politik je ustvariti bolj usklajeno in povezano evropsko izobraževanje in trg dela.

6 Evropska mreža za razvoj podeželja: https://ec.europa.eu/enrd/home-page_en.html

7 https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-action-plan-supporting-eu-customs-protect-revenues-prosperity-and-security_en#:~:text=The%20Action%20Plan%20proposes%20steps,better%20preparation%20for%20future%20crises.

Evropski program znanj in spretnosti izhaja iz programa znanj in spretnosti, sprejetega leta 2016. Določa cilje, ki jih je treba doseči do leta 2025 in vključuje 12 ukrepov, ki temeljijo na uveljavljenih kvantitativnih kazalnikih.

Pogoj za priznanje novega učnega načrta je, da se jasno in logično nanaša na določeno raven EOK in upošteva vsa načela tega okvira ter zagotavlja, da je vse vsebine mogoče oceniti glede na učne izide. Poleg tega mora izdelani učni načrt izpolnjevati vse zahteve glede vsebine, ki jih zahteva sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državi ter ustrezno zagotavljati vse povezane informacije in podrobnosti. Nazadnje je pomembno upoštevati,

da je treba priznanje učnega načrta predložiti v vsaki evropski državi ob upoštevanju formalnih zahtev, predvidenih na nacionalni ravni, zato bo določena raven dodeljena v skladu z veljavnim nacionalnim ogrodjem kvalifikacij. Po drugi strani pa se lahko sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja od regije do regije ter od države članice do države bistveno razlikujejo, kar je odvisno od zgodovinskega, kulturnega in gospodarskega konteksta države. V EU so sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja raznoliki in lahko vključujejo dvojne sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ki združujejo usposabljanje v šoli in na delovnem mestu), šolsko poklicno izobraževanje in usposabljanje, vajeniške programe in izobraževanje odraslih. Evropska komisija podpira razvoj evropskega ogrodja kvalifikacij (EQF) in evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), da bi olajšala priznavanje in mobilnost kvalifikacij v državah članicah.

Zato se delovni načrt ALLVIEW nenehno sklicuje na vse razpoložljive vire, ki združujejo najbolj veljavne smernice v okviru celostnega pristopa k evropskim okvirom, in sicer:

- a. Evropsko ogrodje kvalifikacij (EQF);
- b. Evropski sistem prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET);
- c. Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET);
- d. Evropske spretnosti, kompetence, kvalifikacije in poklici (ESCO);
- e. Listina o mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- f. NQF, da svoje nacionalne kvalifikacije povežejo z EQF in olajšajo čezmejno priznavanje kvalifikacij;
- g. Europass kot zbirka dokumentov, ki omogoča boljšo razumljivost spretnosti in kvalifikacij po vsej Evropi;
- h. Evropska zveza za vajeništvo (EaFA) kot pobuda z več zainteresiranimi stranmi, ki spodbuja vajeništvo;
- i. proces prilagajanja izobraževalnih struktur v Evropi;
- j. e-portfoliji in digitalna pooblastila

4.4 Načrti poklicnega izobraževanja in usposabljanja za lokalna gospodarstva, ki temeljijo na povpraševanju lesnega sektorja

Ves čas trajanja projekta smo stremeli h končnemu cilju, ki je postopno prilagajanje programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) industrijskemu povpraševanju, zlasti v sektorjih, kot je industrija W&F.

Glavna prednostna naloga je tesno sodelovanje s podjetniškimi združenji in zainteresiranimi stranmi v industriji, da bi razumeli sedanje in prihodnje potrebe po delovni sili.

Ta združenja imajo pogosto dragocen vpogled v posebna znanja in spretnosti ter kvalifikacije, ki se zahtevajo v tem sektorju. Izvajanje dualnega sistema poklicnega usposabljanja, pri katerem učenci delijo svoj čas med učenje v razredu in praktično usposabljanje na delovnem mestu v podjetjih, je idealen pristop, ki zagotavlja, da učenci pridobijo praktične spretnosti, ki so neposredno povezane s potrebami industrije, pri čemer so vključeni mentorji poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali mentorji v njihovih podjetjih. Ti mentorji lahko usmerjajo in nadzirajo dijake poklicnega izobraževanja in usposabljanja med njihovim praktičnim usposabljanjem ter tako zagotavljajo, da pridobijo spretnosti in znanja, ki so specifična za industrijo.

Razmislite o ustanovitvi centrov za usposabljanje za posamezne panoge, opremljenih z najsodobnejšimi stroji in opremo. Ti centri lahko služijo kot središča za praktično usposabljanje, njihovo delovanje pa se lahko financira s kombinacijo javnih in zasebnih sredstev.

Izboljšanje postopkov vzajemnega priznavanja kvalifikacij v državah članicah EU je temelj za vzpostavitev evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025. Ključni element za olajšanje teh mobilnosti je uradno priznavanje kvalifikacij delavcev in študentov v različnih državah, vendar je ključni predpogoj priznavanje teh kvalifikacij na nacionalni ravni (v nekaterih državah na regionalni ravni).

4.5 Priznavanje učnih načrtov

Zagotavljanje natančnega in skupnega razumevanja vseh konceptov in namenov politik EU na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja med vsemi zainteresiranimi stranmi v sektorju je bistvenega pomena za dejansko doseganje ključnega cilja projekta, tj. vzpostavitve mreže, ki bo podpirala boljši in sodobnejši sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja v povišenem sektorju, ki se bo srednje- in dolgoročno lahko odzval na potrebe trga dela po znanju, spretnostih in kompetencah. Konzorcij je pripravil priročnik, ki si prizadeva olajšati to natančno in skupno razumevanje ter se ustrezno odzvati na izzive, ki jih prinaša potreba po oblikovanju posodobljene in nenehno inovativne ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja za povišeni sektor po vsej EU.

Namen vodnika je olajšati sektorskim deležnikom (predvsem izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter akterjem regulativnih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah EU) zagotavljanje, da sektorsko poklicno izobraževanje in usposabljanje izpolnjuje zahteve okvirov in načel EU za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Poleg tega pa tudi povečati ozaveščenost akterjev v sektorju o pomembnosti uporabe načel in meril EQF in EQAVET pri zagotavljanju usposabljanja v sektorju: kako olajšujejo povečanje kakovosti ponudbe PIU, mobilnost, preglednost in priznavanje v državah EU.

Vsebina vsebuje praktičen pristop k instrumentom politik EU na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, posebna pozornost pa je bila posvečena tistim praktičnim vidikom, ki lahko prispevajo k izboljšanju ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja v sektorju W&F po vsej EU. V priročniku je več sklicevanj na različne obstoječe dokumente, ki lahko zagotovijo več podrobnosti o različnih obravnavanih temah in informacije o razmerah v posameznih državah.

Celotna različica je na voljo tukaj:

https://allview.eu/wp-content/uploads/2024/07/ALLVIEW_D8.4_Guide_EU_policies_V2.o_FV.pdf

Navedeni vodnik je nadgrajen s pregledom stanja na področju postopkov priznavanja in potrjevanja v Evropi. Takšen pregled je na voljo v razdelku Download na spletni strani projekta (www.allview.eu) in uvaja tri nove poti usposabljanja, ki so jih oblikovali člani konzorcija in se dogovorili, da jih bodo uradno predložili regionalnim organom pred koncem projekta oktobra 2024.

To spominja na zelo pragmatičen pristop kot predlog za priznanje novih poti, ki obravnavajo ključna vprašanja, opažena med celotnim trajanjem projekta: AAL, industrija 4.0 in krožno gospodarstvo.

Poleg tega je Svet Evropske unije 16. junija 2022 sprejel priporočilo o evropski strategiji za mikrodokazila, namenjene vseživljenjskemu učenju in zaposljivosti. Ti mikrokrediti bi lahko zagotovili prožen in prilagojen pristop pri pridobivanju potrebnega znanja, spretnosti in kompetenc tudi na treh imenovanih področjih. Programi bi bili lahko pripravljani tako, da bi posameznika opremili s posebnim znanjem, spretnostmi in kompetencami, ki ustrezajo družbenim, osebnim in kulturnim potrebam ali potrebam trga dela. Zadnji korak, ki bi lahko prinesel nove rezultate.

5. Vpliv načrta

Ustanovitev centra odličnosti za poklicno usposabljanje (CoVE) v sektorju W&F ima pomemben pozitiven učinek na različne zainteresirane strani, industrijo in širšo skupnost.

Programi CoVE se osredotočajo na zagotavljanje visokokakovostnega usposabljanja in izobraževanja. Rezultat tega je delovna sila, ki ima sodobna znanja in spretnosti ter kompetence, pomembne za sektor W&F, kar povečuje kakovost delovne sile. Poudarek na usposabljanju, ki je prilagojeno industriji, zagotavlja, da sektor ostaja konkurenčen. Usposobljeni delavci prispevajo k večji produktivnosti, boljši kakovosti izdelkov in inovacijam. V svoje programe usposabljanja pogosto vključujejo najnovejša tehnologija in industrijske prakse. To spodbuja kulturo inovacij in pomaga podjetjem, da ostanejo konkurenčna na svetovnem trgu. Programi CoVE imajo običajno močne povezave z akterji v industriji. To sodelovanje zagotavlja, da je ponujeno usposabljanje usklajeno s potrebami industrije, kar diplomantom zagotavlja praktična, realna znanja in spretnosti.

V ALLVIEW je zaradi izvajanja inovativnih učnih metod sektor W&F bolj privlačen za potencialne študente. Ponuja jasno pot do pridobivanja iskanih znanj in spretnosti ter začetka izpolnjujoče poklicne poti. Konzorcij bo zdaj igral ključno vlogo pri zmanjševanju pomanjkanja znanj in spretnosti v sektorju W&F. S tem, ko pripravljajo usposobljene diplomante, prispevajo k zapolnjevanju vrzeli v industriji. Programi partnerjev pogosto vodijo do priznanih in akreditiranih kvalifikacij. To pomaga posameznikom, ki vstopajo na trg dela, saj jim zagotavlja verodostojne certifikate, ki jih delodajalci cenijo. Strokovnjakom v sektorju W&F lahko ponudijo možnosti nadaljnega izobraževanja in izpopolnjevanja. To podpira vseživljenjsko učenje in prilagajanje spremembam v panogi.

Vpliv naše CoVE spodbuja regionalno gospodarsko rast. Pritegne naložbe, podpira lokalna podjetja in ustvarja zaposlitvene možnosti, tako na področju usposabljanja kot tudi v industriji W&F. Z raziskovalnimi in razvojnimi dejavnostmi lahko pripeljemo do ustvarjanja inovativnih izdelkov in procesov, kar koristi celotni industriji, saj ALLVIEW v programe usposabljanja vključuje najboljše trajnostne in okoljske prakse. Diplomanti so zdaj boljše

opremljeni za prispevanje k trajnostnim praksam v sektorju. Naš CoVE se lahko vključi v nadaljnje mednarodno sodelovanje, kar omogoča izmenjavo znanja, izmenjavo najboljših praks ter vključevanje globalnih perspektiv v usposabljanje in industrijske prakse.

Če povzamemo, ima lahko naš center odličnosti poklicnega usposabljanja v sektorju W&F večplasten učinek, ki koristi posameznikom, industriji in širši skupnosti. Služi kot središče za izobraževanje, inovacije in sodelovanje ter podpira rast in trajnost sektorja.

Zato je bil ustanovljen **odbor za učinke ALLVIEW**, ki pomaga spremljati trenutni učinek dejavnosti, ki so jih izvajali partnerji skupaj in posamično, pri čemer je med njihovimi glavnimi cilji pregled trenutnih vrednosti začetnih ključnih kazalnikov uspešnosti predloga do konca trajanja projekta. Njihove glavne naloge so bile vključevanje vseh partnerjev v opredelitev dodatnih ustreznih KPI, zbiranje, analiza in predstavitev rezultatov. Poudarjeno je bilo srednje- in dolgoročno izkoriščanje ter kako lahko ti ukrepi izkoriščanja še bolj povečajo učinek projekta na različne ciljne skupine. Uporabljenih je bilo šest ocenjevalnih meril, ki jih je OECD predlagal za ocenjevanje intervencij (ustreznost, skladnost, uspešnost, učinkovitost, vpliv in trajnost).

Toda kako se izkušnja COVE kaže kot resnično učinkovit vseevropski ukrep z učinkom? Uporabljena je metoda trojne ocene trajnostnega učinka projekta COVE (Centri poklicne odličnosti), ki je namenjena ocenjevanju celovitih učinkov projekta v treh ključnih razsežnostih trajnosti: gospodarski, socialni in okoljski. Ta metoda zagotavlja celovit okvir za oceno, kako ALLVIEW prispeva k trajnostnemu razvoju z usklajevanjem pobud za poklicno izobraževanje in usposabljanje (VET) s širšimi trajnostnimi cilji v industriji W&F.

V nadaljevanju je podroben opis vsake dimenzije in njihovih medsebojnih povezav.

a. Družbeni učinek

Družbena donosnost naložb (SROI) je pristop k ocenjevanju (naložbenih) projektov z vidika njihove družbene - socialne in/ali okoljske - dodane vrednosti. Organizacijam lahko pomaga pri sprejemanju odločitev, ki temeljijo na podatkih, povečuje odgovornost in sporoča njihov družbeni vpliv donatorjem, vlagateljem in javnosti. Je dragoceno orodje za oceno, ali koristi pobude odtehtajo stroške. Partnerji ALLVIEW so izvedli analizo SROI, da bi izpolnili več namenov, saj jo je mogoče uporabiti za usmerjanje odločitev vodstva, kot orodje za strateško načrtovanje in izboljšanje, za sporočanje učinka in privabljanje naložb ali za sprejemanje naložbenih odločitev, poleg tega pa bo pokazala, kako pregledno izračunati SROI in pomagala podjetjem W&F bolje sporočiti njihov učinek strankam, deležnikom, vladi in javnosti. Naš načrt naj bi nato podjetjem pomagal, da pri splošni obravnavi kakovosti dela upoštevajo tudi družbene vidike.

Ta pristop ne koristi le podjetju samemu, temveč lahko celoten sektor industrije W&F predstavi kot trajnostni v splošnem družbenem kontekstu, medtem ko bodo študenti in delavci izboljšali svoje možnosti na trgu dela in možnosti zaposlitve (na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni). Poleg tega se program AAL nanaša na uporabo tehnologije in pametnih okolij za podporo staranju in izboljšanje kakovosti življenja starejših in posameznikov s posebnimi potrebami, kot so invalidnost ali kronične bolezni. V kontekstu industrije W&F je AAL mogoče vključiti z oblikovanjem pohištva z vgrajeno tehnologijo, ki pomaga in spremlja starejše ali posameznike z različnimi oblikami invalidnosti kot so prilagodljive postelje ali stoli z vgrajenimi senzorji. Uporaba materialov, ki povečujejo varnost in udobje kot so proti zdrsne in antibakterijske površine v pohištvu za oskrbovana bivalna okolja. Industrija W&F lahko prispeva h globalnim ciljem s proizvodnjo prilagodljivih in pametnih pohištvenih rešitev.

Celoten sklop smernic o SROI v sektorju je na voljo tukaj: https://website.infoproject.eu/wp-content/uploads/2023/06/D4.3-Guideline-to-Social-Return-on-Investment-SROI_MSM_MR.pdf.

b. Gospodarski učinek

Ekonomska razsežnost se osredotoča na oceno finančnih in gospodarskih koristi, ki jih prinaša projekt COVE. Industrija W&F ima lahko pomemben gospodarski vpliv, tako na lokalni kot na svetovni ravni. Sektor W&F privablja naložbe, spodbuja podjetništvo ter spodbuja rast malih in srednje velikih podjetij (MSP). Ima vlogo pri lokalni in nacionalni gospodarski rasti, saj prispeva k BDP ter spodbuja inovacije in uvajanje tehnologij. Nadaljnjo krepitev je mogoče zagotoviti z vlaganjem v razvojne projekte skupnosti, kot so lokalni centri za predelavo lesa, da se skupnostim zagotovijo priložnosti za zaposlovanje in ustvarjanje dohodka ali olajša dostop do domačih in mednarodnih trgov za proizvode iz sektorja W&F, kar obrtnikom in malim podjetjem pomaga doseči širši krog kupcev.

Za povečanje konkurenčnosti in gospodarske uspešnosti industrije W&F je mogoče uporabiti različna orodja in strategije, kot so izvajanje in upoštevanje standardov kakovosti in certifikatov, da se zagotovi proizvodnja visokokakovostnih izdelkov, ki so lahko konkurenčni na domačem in mednarodnih trgih. Ta orodja in strategije lahko pomagajo industriji W&F ohraniti konkurenčnost, prispevajo h gospodarski rasti ter krepijo položaj posameznikov in skupnosti v sektorju. Dolgoročno se bodo uporabljale metrike za poudarjanje dejanskega vpliva na končne uporabnike na podlagi meril, kot so ustvarjanje delovnih mest in zaposlovanje; gospodarska rast (povečanje regionalnega BDP); analiza stroškov in koristi ter razvoj infrastrukture (donosnost naložb).

c. Vpliv na okolje

Nenazadnje se okoljska razsežnost osredotoča na razumevanje, kako projekt COVE sodeluje z naravnim okoljem in kako nanj vpliva. To vključuje ocenjevanje prizadevanj za zmanjšanje negativnih okoljskih učinkov in spodbujanje trajnostnih praks v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Trajnostne gozdarske prakse zagotavljajo odgovorno pridobivanje lesa, kar zmanjšuje krčenje gozdov in varuje naravne ekosisteme. Učinkovita uporaba lesa zmanjšuje količino odpadkov in varčuje z viri. Industrija lahko z učinkovito rabo lesa zmanjša negativni okoljski odtis. Lesni izdelki lahko ob trajnostnem ravnanju shranjujejo ogljik in tako prispevajo k ogljikni nevtralnosti ali negativnim emisijam.

Prihajajoči regionalni programi poklicnega izobraževanja in usposabljanja bodo preoblikovali W&F z novo vizijo: izvajanje energetske učinkovitih proizvodnih procesov in zmanjšanje porabe energije pri proizvodnji izdelkov W&F; zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaževalcev zraka med proizvodnimi, dodelavo in transportnimi procesi; spodbujanje recikliranja in predelave izdelkov W&F za podaljšanje njihove življenjske dobe in zmanjšanje odpadkov; uporaba okolju prijaznih materialov, kot so premazi in lepila z nizko vsebnostjo hlapnih organskih spojin, za zmanjšanje vpliva na okolje; prehod na model krožnega gospodarstva, ki poudarja trajnost, popravljivost in recikliranje izdelkov za zmanjšanje odpadkov.

V okviru industrije W&F se lahko načela krožnega gospodarstva uporabljajo z oblikovanjem izdelkov W&F z mislijo na dolgo življenjsko dobo, z uporabo trajnih materialov in modularnih komponent, ki jih je mogoče popraviti ali ponovno uporabiti.

Metoda trojne ocene trajnostnega učinka zagotavlja celovit okvir za ocenjevanje trajnostne uspešnosti projekta COVE. Z osredotočanjem na gospodarske, družbene in okoljske vplive metoda zagotavlja, da sta poklicno izobraževanje in usposabljanje usklajena s širšimi trajnostnimi cilji, kar na koncu prispeva k pravičnejši, uspešnejši in okolju prijaznejši družbi. Izvajanje te metode omogoča projektnim deležnikom sprejemanje informiranih

odločitev, ki povečujejo pozitivne učinke projektov COVE in odpravljajo morebitne negativne posledice, kar vodi k celostnemu pristopu k trajnostnemu razvoju.

6. Sklepi

Izraz heterogenost lahko povzame glavne ugotovitve opazovanja naših vzorčnih evropskih regij, vendar je razprava med partnerji in zainteresiranimi stranmi prinesla dragocene ključne ideje za izboljšanje skupnih postopkov priznavanja v prihodnosti.

Za podjetja je bistvenega pomena pritegniti usposobljeno osebje v celotni verigi vrednosti. Visoko usposobljena delovna sila, ki je sposobna ustvarjalno vključevati nove spretnosti in kompetence, delati z različnimi materiali in pametno izkoriščati možnosti novih kombinacij, je bistvenega pomena za konkurenčen pohišveni sektor, ki tekmuje na vse bolj globalnem trgu. MSP že uporabljajo širok nabor ukrepov za iskanje in ohranjanje delavcev. Ti vključujejo prizadevanja za boljšo izrabo talentov znotraj podjetja (npr. mobilnost zaposlenih ali rotacija delovnih mest), večje naložbe v usposabljanje ali povečanje privlačnosti delovnih mest.

Izziv v panogi W&F je pomanjkanje kvalificirane delovne sile ter razmeroma majhna privlačnost za mlade in ženske. Številne institucije so vključene v sektorski socialni dialog za lesnopredelovalno in pohišveno industrijo, socialni partnerji pa so zavezani k aktivni vlogi pri iskanju rešitev za skupne delovne izzive, mnogi med njimi sodelujejo tudi v projektih, ki jih financira EU in obravnavajo potrebe po spretnostih v povezavi s preходом na krožno gospodarstvo in digitalizacijo.

Ugotovili smo, da v obstoječih kvalifikacijah manjkajo nekatera znanja in spretnosti s področja krožnega gospodarstva, I4.0 in AAL, ki bi jih bilo treba posodobiti. Poročilo se osredotoča na vključitev trajnostnih in digitalnih kompetenc v programe izobraževanja in usposabljanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Te ugotovljene vrzeli so ključne za prilagoditev evropskih kvalifikacij spreminjajočim se potrebam in pričakovanjem sodobne delovne sile. Z vključevanjem teh spretnosti in znanj želimo izboljšati ustreznost in uporabnost programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter učence opremiti z bistvenimi spretnostmi, ki jih potrebujejo za uspeh v hitro spreminjajočem se globalnem okolju, zlasti v specializiranem lesnem (W&F) sektorju.

Prepričani smo, da je treba posodobiti usposabljanje študentov v smislu konceptov, povezanih s krožnim gospodarstvom in uporabo novih tehnologij, da bi se lahko spopadli s hitrimi spremembami, ki se pojavljajo v sektorju W&F. Posodobljeno usposabljanje omogoča boljše znanje in spretnosti ter večjo zaposljivost delavcev v sektorju. Hkrati se lahko podjetja soočijo s postavljenimi izzivi, da bi bila bolj konkurenčna na zahtevnem svetovnem trgu.

Za dosego tega cilja mora biti izobraževalni sistem odprt in usmerjen k inovacijam. Osredotočati se mora na iskanje informacij o trajnostnih in inovativnih gradivih, ki jih je treba vključiti v učni načrt. Ker se razvoj na področju novih tehnologij tako hitro spreminja, se nam zdi pomembno, da učence učimo ter učitelje in inštruktorje spodbujamo, naj ostanejo radovedni. LCA je pomembno orodje za objektivno merjenje stopnje trajnosti materialov. Umetna inteligenca (UI) bo imela v prihodnosti v industriji veliko vlogo. V zvezi z UI morajo biti študenti sposobni oblikovati pohišstvo z vgrajenimi senzorji, da bodo lahko ljudje dlje časa samostojno živeli doma. Ker ta tema ni opisana v obveznih učnih ciljih študijskih programov, se spodbuja njena vključitev v module avtomatizacije doma.

Vgrajevanje senzorske tehnologije v pohištvo je pomembna veščina, ki se je morajo naučiti tudi učenci. Zelo pomembna tema pri oblikovanju pohištva je tudi varnost. Učenci bi morali imeti znanje o vnetljivosti in strupenosti materialov, s katerimi delajo. Tako bodo učni načrti temeljito pregledani, da se ugotovi, ali je bilo tej temi že namenjene dovolj pozornosti.

Zato se je v času trajanja projekta ALLVIEW spodbujalo sodelovanje med vsemi vključenimi akterji, od industrije, socialnih partnerjev, zavodov za usposabljanje in univerz, nacionalnih vlad in EU institucij, vendar je treba še vedno spodbujati večje sodelovanje med industrijo in javnimi zavodi za zaposlovanje, izobraževalnimi zavodi, oblikovalskimi inštituti, univerzami in šolami, ki delujejo v tem sektorju.

S pomočjo platforme ALLVIEW je mogoče nenehno ugotavljati nove potrebe po znanju in spretnostih, spremljati ponudbo in povpraševanje po znanju in spretnostih, opredeliti delovna mesta, za katera primanjkuje delovne sile, ter zbirati podatke o potrebah v posameznih sektorjih (vrzeli v znanju/ spretnostih, mapiranje in razvoj znanja/ spretnosti in napovedovanja potreb znanja/spretnosti), ter izboljšati orodja za ocenjevanje znanja in spretnosti kandidatov in potreb podjetij.

Prizadevanje k privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter podpora temu usposabljanju ob upoštevanju razlik med državami članicami. Spodbujanje nadaljnje mobilnosti za vajiništvo prek programa Erasmus+ in čezmejnega sodelovanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter usposabljanjem na delovnem mestu, je prednostna naloga, ki si jo partnerji delijo tudi zunaj projekta.

Pomembno je tudi opozoriti, da je treba priznanje učnega načrta predložiti v vsaki evropski državi, pri čemer je treba upoštevati formalne zahteve, predvidene na nacionalni ali regionalni ravni. Vsakemu učnemu načrtu bo dodeljena posebna raven v skladu z nacionalnim ogrodjem kvalifikacij. Zato so zelo priporočljivi politični ukrepi, ki podpirajo priznavanje kvalifikacij, naložbe v strokovno izobraževanje, izpopolnjevanje, možnosti stalnega učenja in nadgradnjo kompetenc delavcev prek posebnih usposabljanj o inovativnih vidikih (krožno gospodarstvo, trajnost, uporaba podnebju prijaznih materialov), ki so na voljo na platformi za e-učenje in jih obiskujejo študenti v izobraževalnih centrih COVE.

Upamo, da bo rezultate projekta ALLVIEW mogoče izkoristiti pri številnih drugih projektih, ki bodo nastali na podlagi izkušenj, pridobljenih v teh štirih letih.

Skupno delo konzorcija s skupinami zunanjih deležnikov, ki predstavljajo regionalno odličnost, napredne vsebine spletnih usposabljanj, platforme za mreženje in uporabna gradiva so naši produkti, ki so na voljo tistim, ki verjamejo v napredne tehnike usposabljanja, v mlade generacije, v dostojanstvo dela ter v najsodobnejšo in najbolj konkurenčno, odgovorno, trajnostno in vključujočo prihodnost evropske lesne industrije...

